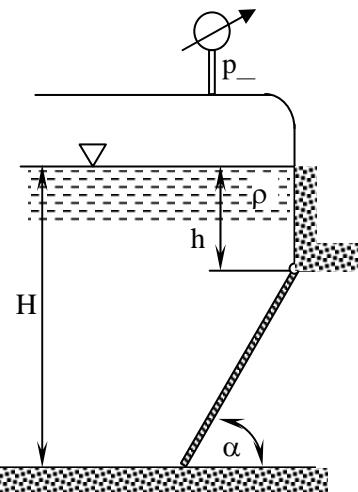
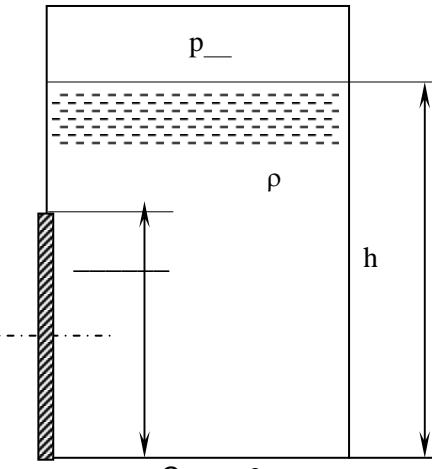

1 програм од предметот Хидраулика и хидраулични машини.
доц. д-р А. Лазаревска

1. Во еден затворен резервоар се наоѓа _____ со густина $\rho=$ _____ kg/m^3 . Рамниот затворач има ширина $B=$ _____ m (сл. 1). Дадени параметри се: нивоата $H=$ _____ m, $h=$ _____ m, мерниот инструмент покажува $p_V / p_M =$ _____ bar/Pa, аголот на наклон на затворачот во однос на хоризонтот е $\alpha =$ _____ °. Силата од притисок изнесува $F=$ _____ N, нападната точка на силата е на растојание $e=$ _____ m од тежиштето на затворачот. Да се определи

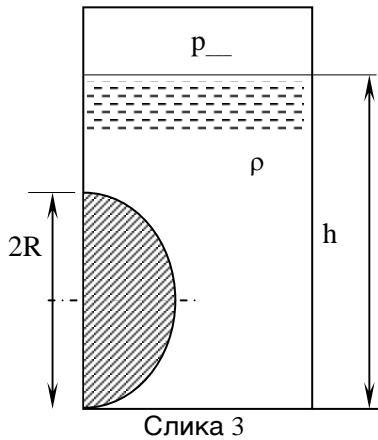

Слика 1

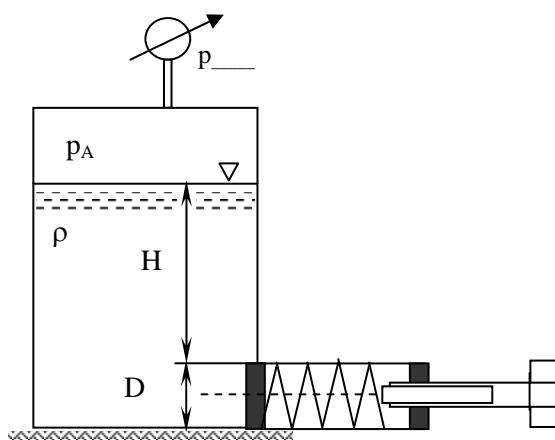

Слика 2

2. Даден е _____ затворач како на сл. 2. Други дадени параметри се $a=$ _____ mm; $L=$ _____ mm; $D=$ _____ mm; $h=$ _____ m; $\rho=$ _____ kg/m^3 ; $p_V / p_M =$ _____ Pa/bar. Силата од притисок изнесува $F=$ _____ N, нападната точка на силата е на растојание $e=$ _____ m од тежиштето на затворачот. Да се пресмета _____

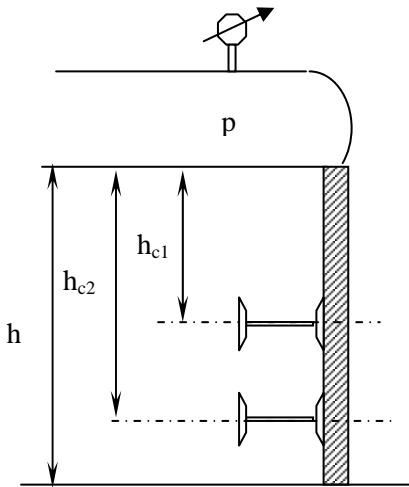

3. Даден е _____ затворач како на сл. 3. Други дадени параметри се $2R=D=$ _____ mm; $L=$ _____ mm; $h=$ _____ m; $\rho=$ _____ kg/m^3 ; $p_V / p_M =$ _____ Pa/bar. Силата од притисок изнесува $F=$ _____ N, нападната точка на силата има координати $x=$ _____ m и $z=$ _____ m. $F_x=$ _____ N, $F_z=$ _____ N. Да се пресмета _____

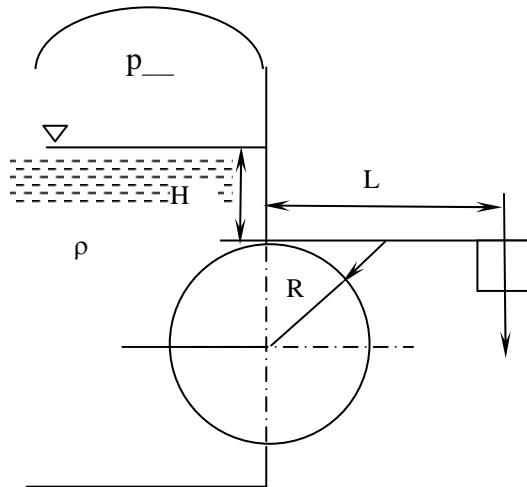

4. Во резервоар над нивото на _____ владее константен апсолутен притисок p_A . Нивото на течноста во резервоарот се регулира со помош на вентил со кружен пресек на површината на налегнување (сл. 2). Дадено е бројот на завртувања на завртката $n=$ _____, ниво $H=$ _____ m, мерниот инструмент покажува $p=$ _____ N/m², Карактеристика на пружината $k=200\text{N/cm}$, дијаметарот $D=$ _____ см, густина на течноста $\rho=$ _____ kg/m^3 , одот на завртката на вентилот $h_Z=$ _____ mm. Силата од притисок изнесува $F=$ _____ N, нападната точка на силата е на растојание $e=$ _____ m од тежиштето на затворачот. Да се определи _____.

5. Во отв. / зат. правоаголен канал сместена е вертикална преграда со ширина $b = \underline{\hspace{2cm}}$ m, која се потпира на _____ хоризонтални I-носачи. Каналот е наполнет со вода до висина на преградата $h = \underline{\hspace{2cm}}$ m. Да се определат вертикалните растојанија на положба на носачите (мерено од горниот раб на преградата) $h_{c1}, h_{c2}, \dots$ така што секој носач да превземе еднакво оптоварување (сл. 5). Колкаво ќе биде процентуалното зголемување на силата од притисок на секој носач, ако каналот се затвори и мерниот инструмент покажува $p_M/p_m = \underline{\hspace{2cm}}$ Pa/bar. Што треба да се направи за да се изедначат силите во носачите.

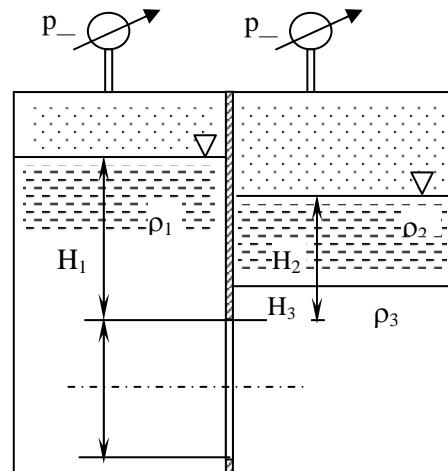
Слика 5

Слика 6

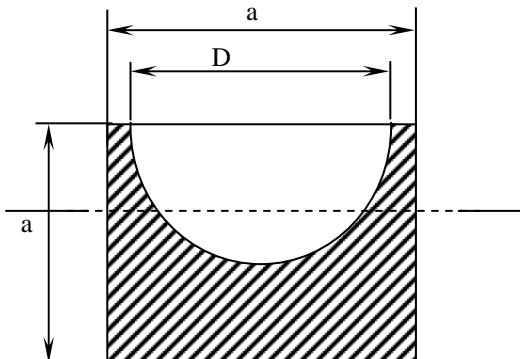
6. Топчест / цилиндричен затворач со радиус $R = \underline{\hspace{2cm}}$ m е сместен во вертикален сид на отв. / зат. резервоар за _____ ($\rho = \underline{\hspace{2cm}}$ kg/m³) и може да се врти околу зглоб поставен во неговата највисока точка. Мерниот инструмент покажува $p_M/p_m = \underline{\hspace{2cm}}$ Pa/bar = $\underline{\hspace{2cm}} \rho g R$. Отворањето на затворачот се спречува со противтег $G = \underline{\hspace{2cm}}$ N, сместен на крајот од лостот (сл. 6) на растојание $L = \underline{\hspace{2cm}}$ m = $\underline{\hspace{2cm}} R$ од обртниот зглоб. Нивото се одржува на константна вредност $H_0 = \underline{\hspace{2cm}} R = \underline{\hspace{2cm}}$ m над обртниот зглоб. Силата од притисок изнесува $F = \underline{\hspace{2cm}}$ N, нападната точка на силата има координати $x = \underline{\hspace{2cm}}$ m и $z = \underline{\hspace{2cm}}$ m. $F_x = \underline{\hspace{2cm}}$ N, $F_z = \underline{\hspace{2cm}}$ N. Да се пресмета _____.

7. Еден резервоар поделен е на два дела со вертикален сид во кој, на висина од $H_1 = \underline{\hspace{2cm}}$ m, се наоѓа _____ затворач со димензии $D = \underline{\hspace{2cm}}$ mm; $a = \underline{\hspace{2cm}}$ mm; $L = \underline{\hspace{2cm}}$ mm, кој може да се врти околу оската O. Во резервоарот сместени се три течности (сл. 7) со густини $\rho_1 = \underline{\hspace{2cm}}$ kg/m³, $\rho_2 = \underline{\hspace{2cm}}$ kg/m³ и $\rho_3 = \underline{\hspace{2cm}}$ kg/m³, налеени до висини $H_2 = \underline{\hspace{2cm}}$ m и $H_3 = \underline{\hspace{2cm}}$ m. Над течноста 1 владее притисок $p_1 = \underline{\hspace{2cm}}$ Pa, а над течноста 2 притисок $p_2 = \underline{\hspace{2cm}}$ Pa. Да се пресмета _____.

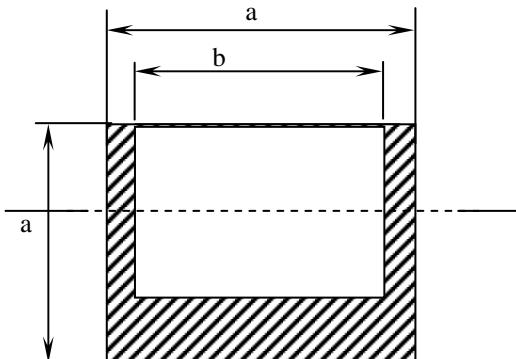

Слика 7

8. Во призма (ρ_T) со квадратен пресек, со раб $a = \underline{\hspace{2cm}}$ м и должина $L = \underline{\hspace{2cm}}$ а (нормално на црежот), издлабен е цилиндричен / сферичен / призматичен отвор со дијаметар D / изводница c / страна b . Призмата плива во вода (ρ_{voda}). (сл. 8а/б). Да се определи дијаметарот D / изводницата c / страната b , така што метацентарот на призмата да лежи во рамнината на пливањето. Односот на густините на призмата и водата е $\rho_T = \underline{\hspace{2cm}} \rho_{voda}$.

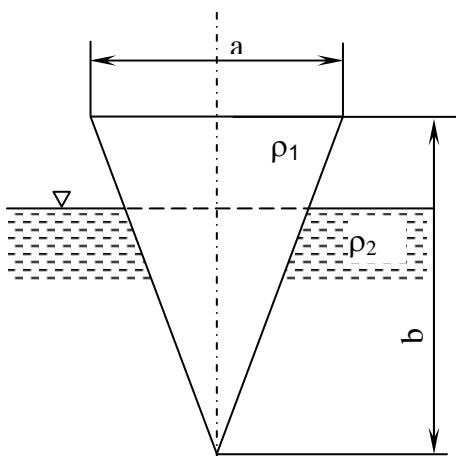

Слика 8а

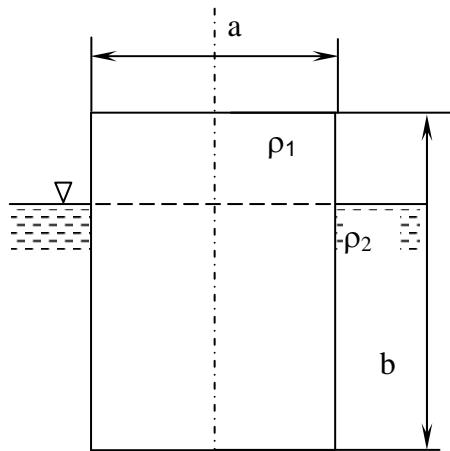

слика 8б

9. Кој е условот за пливање, а кој за стабилно пливање на призматично тело – триаголна призма со димензии $a = \underline{\hspace{2cm}}$, $b = \underline{\hspace{2cm}}$, $\ell = \underline{\hspace{2cm}}$, со густина $\rho_1 = \underline{\hspace{2cm}}$, во флуид со густина $\rho_2 = \underline{\hspace{2cm}}$. Да се пресмета и длабочината на пливање на телото. (сл. 9)
10. Во која положба призматично тело – паралелопипед (сл. 10) со густина $\rho_1 = \underline{\hspace{2cm}}$ и димензии $a = \underline{\hspace{2cm}}$, $b = \underline{\hspace{2cm}}$, $c = \underline{\hspace{2cm}}$ ќе плива најстабилно во течност со густина $\rho_2 = \underline{\hspace{2cm}}$. Да се пресмета и длабочината на пливање на телото.

Слика 9

Слика 10